

Käyttäytyminen arvioinnin kohteena

Käyttäytymisen ohjaus sekä käyttäytymiseen liittyvien tietojen ja taitojen opettaminen ovat osa koulun kasvatustehtävää. Oppilaita ohjataan ottamaan huomioon muut ihmiset ja ympäristö sekä noudattamaan yhteisesti sovittuja toimintatapoja ja sääntöjä. Heille opetetaan koulun erilaisissa vuorovaikutustilanteissa asiallista, tilannetietoista käyttäytymistä ja hyviä tapoja. Käyttäytymistä arvioidaan ja oppilaille annetaan käyttäytymisestä ohjaavaa palautetta suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa käyttäytymiselle asetettuihin tavoitteisiin. Käyttäytymisen tavoitteet perustuvat koulun kasvatustavoitteisiin, yhteisön toimintakulttuuria määrittäviin linjauksiin ja järjestyssääntöihin. Oppilailla ja huoltajilla tulee olla mahdollisuus osallistua koulun kasvatustavoitteita ja käyttäytymiselle asetettavia tavoitteita koskevaan keskusteluun ja tavoitteiden määrittelyyn. Käyttäytymisen arvioinnissa erityisen tärkeää on huolehtia, että arviointi ei kohdistu oppilaan persoonaan, temperamentiin eikä muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. Käyttäytyminen arvioidaan todistuksissa omana kokonaisuutenaan, eikä se vaikuta oppiaineesta saatavaan arvosanaan tai sanalliseen arvioon. Päättö- ja erotodistukseen käyttäytymisen arviota ei merkitä.

Käyttäytymisen tavoitteet ja arviointiperusteet

Käyttäytymisen ohjaus sekä käyttäytymiseen liittyvien tietojen ja taitojen opettaminen ovat osa koulun kasvatustehtävää. Oppilaita ohjataan ottamaan huomioon muut ihmiset ja ympäristö sekä noudattamaan yhteisesti sovittuja toimintatapoja ja sääntöjä. Heille opetetaan koulun erilaisissa vuorovaikutustilanteissa asiallista, tilannetietoista käyttäytymistä ja hyviä tapoja. Käyttäytymistä arvioidaan ja oppilaille annetaan käyttäytymisestä ohjaavaa palautetta suhteessa paikallisessa opetussuunnitelmassa käyttäytymiselle asetettuihin tavoitteisiin. Käyttäytymisen tavoitteet perustuvat koulun kasvatustavoitteisiin, yhteisön toimintakulttuuria määrittäviin linjauksiin ja järjestyssääntöihin. Oppilailla ja huoltajilla tulee olla mahdollisuus osallistua

Arviointi

koulun kasvatustavoitteita ja käyttäytymiselle asetettavia tavoitteita koskevaan keskusteluun ja tavoitteiden määrittelyyn.

Käyttäytymisen arvioinnissa erityisen tärkeä on huolehtia, että arviointi ei kohdistu oppilaan persoonaan, temperamentiin eikä muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. Käyttäytyminen arvioidaan todistuksissa omana kokonaisuutenaan, eikä se vaikuta oppiaineesta saatavaan arvosanaan tai sanalliseen arvioon. Päättö- ja erotodistukseen käyttäytymisen arviota ei merkitä.

Päättötodistukseen voi kuulua liitteenä arvio oppilaan käyttäytymisestä. Oppilaalle ja huoltajalle annetaan tietoa käyttäytymisestä riittävän usein. Oppilaan käyttäytymistä arvioidaan monipuolisesti (esim. itsearviointi, vertaisarviointi, arviointikeskustelu), ja oppilaalle annetaan ohjaavaa palautetta asetettujen tavoitteiden suunnassa. Oppilaan käyttäytymistä arvioivat kaikki oppilasta opettavat opettajat.

Hyvää käyttäytymistä edistävä palaute on laadullista ja kuvailevaa sekä tarvittaessa käyttäytymisen solmukohtia avaavaa ja ratkovaa vuorovaikutusta. Oppilasta autetaan palautteen

avulla hahmottamaan tavoitteet ja se, mitä hän jo osaa ja miten hän voi edistää käyttäytymistään. Hyvä käytös edistää osaltaan luokassa myönteistä ilmapiiriä, turvallisuuden tunnetta ja oppimisen iloa.

Käyttäytymiselle asetetut tavoitteet ovat:

- Oppilaan käytös on myönteistä ja toiset huomioivaa.
- Oppilas on auttavainen, oma-aloitteinen ja rehellinen.
- Oppilas oppii noudattamaan koulun ja luokan sääntöjä.
- Oppilas oppii kunnioittamaan itseään ja toisia ja huolehtimaan ympäristöstään.
- Oppilas oppii asiallista, tilannetietoista käyttäytymistä ja hyviä tapoja.

Käyttäytymisen kriteerit vuosiluokille 1–9

Käyttäytyminen arvioidaan sanallisesti vuosiluokilla 1–4 ja numeroarvosanalla vuosiluokilla 5–9.

Käyttäytymisen arvioinnissa huomioidaan oppilaan ikäkausi ja edellytykset. Käyttäytymisen arvosanan saavuttamiseksi numerokohtaisista kriteereistä lähes kaikkien pitää toteutua.

10 Käyttäytyminen on esimerkillistä ja erinomaista.

Oppilas

- on rehellinen, avulias ja kohtelias
- on vastuuntuntoinen ja oikeudenmukainen
- sitoutuu esimerkillisesti sääntöihin ja noudattaa ohjeita
- toimii työrauhan, yhteishengen ja ilmapiirin edistäjänä erilaisissa tilanteissa
- on huomaavainen: hyväksyy erilaisuutta ja kunnioittaa itseään ja toisia
- arvostaa omaa ja toisten työtä ja osaa antaa ja ottaa vastaan rakentavaa palautetta
- suhtautuu myönteisesti ja vastuullisesti koulutyöhön ja ympäristöön.

9 Käyttäytyminen on kiitettävää.

Oppilas

- on rehellinen ja vastuuntuntoinen
- noudattaa sääntöjä ja ohjeita
- antaa työrauhan ja edistää luokan ilmapiiriä
- on huomaavainen: hyväksyy erilaisuutta ja kunnioittaa itseään ja toisia
- on yhteistyöhaluinen, avulias ja kohtelias
- arvostaa omaa ja toisten työtä

- suhtautuu myönteisesti ja vastuullisesti koulutyöhön ja ympäristöön.

8 Käyttäytyminen on hyvää.

Oppilas

- on rehellinen ja vastuuntuntoinen
- pyrkii noudattamaan sääntöjä ja ohjeita
- antaa työrauhan
- tulee toimeen muiden kanssa ja hyväksyy erilaisuutta
- arvostaa omaa ja toisten työtä
- pitää huolta yhteisestä omaisuudesta ja ympäristöstä
- korjaa käytöstään huomautettaessa.

7 Käyttäytyminen on tyydyttävää.

Oppilas

- noudattaa useimmiten sääntöjä ja ohjeita
- antaa vaihtelevasti työrauhan
- käyttäytyy useimmiten asiallisesti ja hyväksyy erilaisuutta
- ei aina arvosta omaa ja toisten työtä
- suhtautuu ajoittain välinpitämättömästi yhteiseen omaisuuteen ja ympäristöön
- yrittää korjata käytöstään huomautettaessa.

6 Käyttäytyminen on huonoa.

Oppilas

- asennoituu koulunkäyntiin usein kielteisesti
- suhtautuu välinpitämättömästi sääntöihin
- häiritsee usein työrauhaa
- hyväksyy vaihtelevasti erilaisuutta: on usein epäystävällinen ja epäkohtelias
- ei yleensä arvosta omaa ja toisten työtä tai ympäristöä.

5 Käyttäytyminen on erittäin huonoa.

Oppilas

- asennoituu koulunkäyntiin kielteisesti
- rikkoo usein yhteisiä sääntöjä ja sopimuksia
- ei anna työrauhaa
- ei hyväksy erilaisuutta: on epäystävällinen ja epäkohtelias
- ei arvosta omaa ja toisten työtä tai ympäristöä.